EGE GÖRGÜN

"SİNEMA MAGAZİNİ YAZARLIĞI İLE SİNEMA ELEŞTİRMENLİĞİNİ AYIRMAK GEREKİR"

BÜYÜK GAZETELERDE SİNEMAYLA İLGİLİ KALEM OYNATAN BAZI İSİMLERİN YETKİNLİĞİ OLDUKÇA TARTIŞMALI. BIRAKIN SİNEMAYI, YAZMAYI NE KADAR BECEREBİLDİKLERİ BİLE TARTIŞMALI.

a- 80'lerden itibaren film seyrediyor olsam da bilinçli olarak film seyretmeye doksanlarda başladım sayılır. Film eleştirileri okumaya başlamam da o döneme denk gelir. Bu durumda kendimi böyle bir soruşturmaya dahil edecek yetkinlikte görmüyor, insanları yanlış yönlendirmekten endişe duyuyorum. Özellikle ilk soru için bu endişeyi fazlasıyla hissediyorum.

b- Türkiye'de belli bir kriter olmadığı açık. Büyük gazetelerde sinemayla ilgili kalem oynatan bazı isimlerin yetkinliği oldukça tartışmalı. Bırakın sinemayı, yazmayı ne kadar becerebildikleri bile tartışmalı. Ancak hafifmeşrepliğin köşe yazarı olmaya tahvil edilebildiği bir ortamda buna şaşmamak gerekir herhalde. Ama entelektüel vicdanı rahatsız eden bu durumu akla getirmektense, gazetelerde yazılanların büyük çoğunluğunun sinema eleştirisi olmadığını düşünmek daha rahatlatıcı sanırım. Gazetelerde yayınlanan ve sinema eleştirisine en yakın metinlerin ise mizanpaj, yer darlığı, editoryal kasaplık gibi engelleri aşma engelleri aşarken epey değer kaybettiğini kabul etmek lazım. Geriye sinema dergileri kalıyor ki, onlar da ücret politikaları yüzünden memur yöneticilerle, hevesli arkadaşlarla, çeviri metinlerle çıkan "şeylere" dönüşmüş durumda. Eleştiri denebilecek kayda değer metinleri cımbızla ayıklamak zorundasınız.

EGE GÖRGÜN
Sinema Eleştirmeni
Tersninja.com

Benim için belirgin iki kriter vardır: 1. Yazmasını bilmek; 2. Sinemayı sevmek ve bilmek. Bu iki kriterden biri bile yerine gelmedi mi ben kendi adıma o yazıdan uzak duruyorum. Yazmasını bilmek derken alfabeyi kullanma becerisinden söz etmiyorum elbette. Biçim ve içerik anlamında yayımlanabilme kriterlerini haiz, argümanını açıkça ortaya koyabilen, okuma keyfi veren bir metin oluşturabilmekten söz ediyorum. İnanın bunu becerebilmek sinemayı sevmekten, hatta sinemayı bilmekten daha zor. Becerebilmekten geçtim - yıllardır gerek yaptığım dergilere ve Tersninja.com'a gelen yazılardan biliyorum - bunu beceremediğinin farkında olmak bile kolay değil. Oysa tek yapman gereken yazını güvenilir yazılarla karşılaştırmak. Ama bunun için de önce "yeterince okumak" gerekiyor. Ancak okuma değil, "okunma" takıntısından muzdaribiz. Bizi bu hale getiren de zamanın ruhu ve üstünkörü yayıncılık yapan medya.

C- Okur sayısını dikkate alarak konuşursanız yeterli sayıda tez ve kitabın olduğunu söyleyebiliriz. Daha çok tez olsun, kitap olsun tabii ama bunları okuyacak bir de kitle gerekiyor. Mesela Murat İri'nin kitapları satarsa Murat İri başka kitaplar yazmaya girişir. Onun kitaplarının sattığını gören yayıncı kendisine gelen diğer dosyaları da kitap yapar. Daha fazla kitabın çıktığını gören potansiyel yazarlar kitap yazmaya girişir. Hatta belki gazetelerde sayfaları, köşeleri olan sinema yazarları bu kitapların tanıtımına destek verir.

Fazla kötümser olmakla suçlanabilirim ama haksız olduğumu söyleyecek kimse çıkmaz sanırım. Sinema magazini yazarlığı ile sinema eleştirmenliğini birbirinden ayırmak gerekiyor. Bunu yapacak olan kişi ise yazarın işvereni, yani bu ikisi arasındaki farkı ayırt edebilecek yetkinlikte olması gereken, daha da önemlisi okuruna karşı sahip olduğu sorumluluğu hatırlamasına yol açacak bir aydın, bir gazeteci vicdanı taşımak zorunda olan yayın yönetmeni. Sinema eleştirmenliği ve sinema yazarlığı arasındaki ayrımı da bırakalım okurlar yapsın ya da isterse yapmasın... Onun bu özgürlüğüne müdahale etmeyelim.